

Pædagogiske læreplan på dagtilbudsområdet

Mission

Her kan børn skabe sig

Sammen med missionen indeholder den fælles referenceramme for alle medarbejdere følgende overbevisninger:

"Jeg har betydning i børns liv"

Dette kommer til udtryk ved at:

- **Jeg griber og begriber børnene**
- **Jeg er foran – bagved og ved siden af**
- **Jeg skaber inspirerende læringsmiljø**
- **Jeg skaber samhørighed og livsglæde**

Den pædagogiske læreplan i Svendborg Kommunes kommunale dagtilbud

Dagtilbudsområdet i Svendborg kommune har fokus på at matche de nationale krav og forventninger, der er stillet til dagtilbud:

- [Dagtilbudsloven](#)
- [Fremtidens Dagtilbud](#)
- [Mål for Ny Nordisk Skole 0-18 år](#)
- KI's [Det gode Børneliv](#)
- I Svendborg kommune har Byrådet udmøntet de nationale krav i [Vision for Læring og Dannelse - for de 0-18 årige i Svendborg Kommune](#). Her er læringssyn og dannelsessyn formuleret, og skal fungere som pejlemærker for det pædagogiske arbejde.

Udmøntningen af Vision for Læring og Dannelse i dagtilbudsområdet vil blive en tilretning af Mission og fælles referenceramme, som ledelsen vil foretage. I den pædagogiske læreplan 2014 er lærings- og dannelsessynet fra Visionen taget ind.

Det er den ramme, som alle kommunale og selvejende dagtilbud i kommunen arbejder indenfor. Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i nationale og kommunale krav og forventninger, og er med til at styrke og dokumentere praksis.

Ifølge Dagtilbudsloven skal der sættes mål for børns læring indenfor seks læreplanstemaer. Med afsæt i det værdimæssige grundlag i Mission og fælles referenceramme, er det vores valg, at sætte mål for kvaliteten af de læringsmiljøer, der skal være til stede, for at børn kan udvikle sig indenfor læreplanstemaerne. Det er så opgaven, via SMTTE, at følge op på børnenes læring.

Det er lederteamets opgave at udarbejde den pædagogiske læreplan, og dermed sætte standarden for kvaliteten af den pædagogiske praksis i dagtilbuddet.

For at prioritere resurser og forenkle arbejdet i dagtilbud, er der udarbejdet en fælles model for udformningen af den pædagogiske læreplan.

Ud fra den fælles beskrevne ramme, er det det enkelte dagtilbuds opgave, at udarbejde en pædagogisk læreplan indeholdende en SMTTE for hvert af de seks læreplanstemaer

- **S**ammenhæng bekendtgørelsens tekst plus nye erkendelser fra evalueringen
- **M**ål for læringsmiljøerne
- **T**egn på børnenes læring
- **T**iltag de beskriver relevante pædagogiske aktiviteter og metoder til at nå målene
- **E**valueringsstrategi.

Der udarbejdes en SMTTE for henholdsvis 0-2-årige og 3-5-årige, indenfor hvert af de seks temaer

Dagtilbudslederen fremsender hvert andet år dagtilbuddets pædagogiske læreplan til Dagtilbudsafdelingen.

Den pædagogiske læreplan vil være det centrale udgangspunkt for gennemførelsen af det administrative tilsyn i lige år i kommunale og selvejende dagtilbud i Svendborg kommune.

I ulige år gennemføres en Læringsmiljøvurdering. Det administrative tilsyn og Læringsmiljøvurderingen samles i en kvalitetsrapport, der efterfølgende behandles i fagudvalg og godkendes i Byrådet. Kvalitetsrapporten offentliggøres på Svendborg Kommunes hjemmeside.

April 2014.

Dagtilbudschefen og dagtilbudslederne i Svendborg Kommunes kommunale dagtilbud

Den pædagogiske læreplan

Indledning

Dagtilbuddets indledning med egen sammenhæng og udviklingsproces fra den første pædagogiske læreplan. Evalueringsprocessens resultat skal indgå enten i indledningen til læreplanen eller i sammenhængen i den enkelte SMTTE.

Rammer og retning nationalt:

Ud over at leve op til Dagtilbudsloven, er det vores ambition, at dagtilbud i Svendborg kommune, matcher de krav og forventninger, der er stillet på nationalt plan, fra Ministeriet for Børn og Undervisning og KL:

Fremtidens Dagtilbud:

- En reflekteret og tilrettelagt pædagogisk praksis med fokus på læring og inklusion
- Måltrettet forældresamarbejde
- En evalueringskultur med fokus på kvalitetsudvikling
- Professionelt og tydeligt lederskab på alle niveauer

Målene for Ny Nordisk Skole (0-18 år):

- Udfordre alle børn og unge, så de bliver så dygtige, de kan.
- Mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.
- Styrke tilliden til dagtilbud og uddannelser med respekt for professionel viden og praksis.

KL's udspil "Det gode børneliv":

- Rammerne for børneindsatsen er i utakt
  1. Aktive forældre gør en forskel
  2. Positive forventninger styrker børn
  3. Sunde børn har bedre livsbetingelser
  4. Børn skal lære i dagtilbud
  5. Nyt læringsmiljø gør elever dygtigere
  6. Nedbryd silotænkningen

Rammer og retning kommunalt:

Vision for læring og dannelse

Byrådet har vedtaget Vision for læring og dannelse. Visionen definerer lærings syn og dannelsessyn, som medarbejderne arbejder ud fra.

Medarbejdernes lærings syn tager udgangspunkt i:

- at alle børn bliver født med evner, anlæg og potentialer
- at vi respekterer børn/og de unge for det, de er og det de kan
- at relationer til både forældre, børn/de unge styrker muligheden for læring
- at være en del af fællesskabet, styrker børns og unges mulighed for læring
- at børn/de unge lærer gennem respons fra kompetente voksne og mangfoldige venskaber
- at børn/de unge lærer ved at udfordres og motiveres på deres individuelle niveau
- at barnet/den unge tilegner sig ny viden gennem leg, undervisning, fordybelse, træning og eksperimentering, alene og sammen med andre, i anerkendende miljøer

Medarbejdernes dannelsessyn tager udgangspunkt i, at barnet og den unge skal have mulighed for at:

- Sansse verden
- Sansse sig selv

- Opleve verden
- Leve sig ind i verden
- Være en del af et fællesskab

- Ændre verden
- Ændre sig selv

- Være sig selv
- Identificere sig selv i verden
- Forstå sig selv

Visionens nøgleord er Mod – Mening – Muligheder, og fremhæver tre kompetencer, der afspejler ønsket om at skabe generationer, der kan gøre en forskel i en konstant foranderlig verden:

- Kreativitet
- Innovation
- Digitale kompetencer

Mission og fælles referenceramme i dagtilbud:

Med udgangspunkt i Vision for læring og dannelse, udgør følgende grundforståelser den fælles pædagogiske referenceramme i Svendborg Kommunes selvejende og kommunale dagtilbud.

Mission:

Overbevisninger:

”Jeg har betydning i børns liv”

Dette kommer til udtryk ved at:

- Jeg griber og begriber børnene
- Jeg er foran – bagved og ved siden af
- Jeg skaber inspirerende læringsmiljø
- Jeg skaber samhørighed og livsglæde

Fælles referenceramme:

- Alle børn i dagtilbud skal have en hverdag, hvor barnet oplever sig set, og anerkendt af såvel de voksne som af de andre børn.
- Det er alle dagtilbuds opgave, at tilrettelægge pædagogikken, så den tilpasses den aktuelle børnegruppe.
- Det er dagtilbuddets ansvar, at forstå og fortolke det enkelte barns intentioner, signaler og kommunikation.

For at fastholde en anerkendende og inkluderende praksis, er det vigtigt, at skabe en reflekterende kultur, hvor nye fælles indsigter og forståelser kan være med til at bane vejen for videreudvikling af praksis.

Anerkendende og inkluderende tilgange til praksis er en måde at forholde sig på. Det betyder, at der i alle dagtilbuds pædagogiske praksis arbejdes med, at skabe lærings- og udviklingsmiljøer, hvor alle børn har lige adgang til at være aktive deltagere i de sociale børnefællesskaber.

Dagtilbuddenes arbejde med anerkendende tilgange og inklusion i den pædagogiske praksis anses i Svendborg Kommune for at være den tidlige forebyggende indsats for børn i udsatte positioner. Dagtilbuddene deltager endvidere i tværgående samarbejdsrelationer om den tidlige forebyggende indsats i KIM-møder Småbørnsforum, med udgangspunkt i "Vores fælles Børn - fra bekymring til handling"

Kvalitetsrapporten 2012-2013

Konklusionerne fra det administrative tilsyn med udgangspunkt i de pædagogiske læreplaner 2012, og læringsmiljøvurderingen 2013, er samlet i Kvalitetsrapport 2012-2013. Rapporten har en række overordnede konklusioner og følgende seks anbefalinger, der er besluttet af Udvalget for Børn og Unge og Byrådet:

- Opkvalificering af to temaer i den pædagogiske læreplan
- Fortsat udvikling af didaktiske kompetencer
- Fortsat professionel og tydelig ledelse på alle niveauer
- Digitaliseringens læringsmuligheder optimeres
- Sparring og feedback i hverdagen
- Forbedring af dagplejegruppernes fysiske forhold

Om tidlig indsats og alle børns deltagelse i børnefællesskaber

Jævnfør Mission og fælles referenceramme, anses arbejdet ud fra det grundlag, som den tidlige indsats for børn i dagtilbud. Anerkendende og inkluderende tilgange til praksis er en måde at forholde sig på. Det betyder, at der i alle dagtilbuds pædagogiske praksis, arbejdes med at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn har lige adgang til at være aktive deltagere i børnefællesskaberne. Det er denne pædagogiske praksis der anses for, at være den tidlige forebyggende indsats for børn i udsatte positioner.

Det betyder at vi som professionelle skal møde barnet der hvor det er i sin udvikling, læring og dannelse. Udgangspunktet er, at børn lærer forskelligt, skal derfor udfordres, ud fra deres forskellige forudsætninger. Som professionelle skal vi gå foran – bagved og ved siden af i forhold til at skabe deltagelsesbaner for alle børn.

Inklusion i praksis handler om, at alle børn er inde i børnefællesskaber og at de differentierede fællesskaber tilrettelægges og justeres, så der er deltagelsesbaner til alle i den aktuelle børnegruppe.

Dagtilbuddet skal derfor bestræbe sig på, at finde og skabe differentierede læringsmiljøer og fællesskaber, der udgør et samlet hele i alle hverdagens aktiviteter.

SMTTE for de seks temaer:

Sammenhæng

Bekendtgørelsens tekst

- Udarbejdes af lederteamene

Mål

Mål for læringsmiljøerne – hvad skal de læringsmiljøer som minimum bestå af, når de skal udfordre børnenes læring, og tilgodese differentieringen 0-2 år og 3-5 år

- Udarbejdes af lederteamene

Tegn

Hvilke konkrete tegn på børnenes læring vil vi gerne se indenfor temaet

- Udarbejdes af lederteamene

Tiltag

Beslutning om metoder og aktiviteter ud fra didaktiske overvejelser og skabelse af læringsmiljøerne.

- Udarbejdes af PTL og medarbejdere.

Evaluering

- Læringsmiljøvurderingerne

De seks læreplanstemaer:

Nedenstående forståelser af de seks læreplanstemaer er hentet fra Vejledningen til Dagtilbudsloven.

Begreberne kompetencer og udvikling forstås i beskrivelserne af temaerne både i bredden - *kultur- og samfundsorienteret* og i dybden - *person- og individorienteret*. Det handler således om det barnet ved - *viden*, det barnet kan - *færdigheder*, det barnet er - *selvværd*, og det barnet gør - *mestring*.

- **Alsidig personlig udvikling**

Børns personlige udvikling sker bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer, der er beskyttet af fællesskab, skal de også lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre - både børn og voksne. Det er vigtigt, at børn får mulighed for at få et stadigt mere nuanceret kendskab til både sig selv og andre. At føle sig genkendt og husket af andre, både som det barn der startede i dagtilbuddet og den person, det udviklede sig til, giver børn kontinuitet og tryghed.

Alsidig personlig udvikling og børnemiljø:

Temaet har flere snitflader til det fysiske, det psykiske og det æstetiske børnemiljø. Derfor arbejdes der med disse temaer i sammenhæng, så begge dele danner grundlag for tilrettelæggelsen af den pædagogiske indsats i forhold til både børnenes alsidige og personlige udvikling og dagtilbuddets børnemiljø.

- **Sociale kompetencer:**

Sociale kompetencer handler om at kunne indgå positivt med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer i forskellige situationer. Disse kompetencer udtrykkes og tilegnes af børn i samspil med hinanden og voksne.

Sociale kompetencer og børnemiljø:

Også ved dette læreplanstema er der flere snitflader til det fysiske, det psykiske og det æstetiske børnemiljø. Derfor kan der også her arbejdes ud fra, at temaerne supplerer hinanden, og kan danne grundlag for tilrettelæggelsen af den pædagogiske indsats i forhold til børnegruppens og det enkelte barns sociale kompetencer.

- **Sproglig udvikling**

Et varieret sprog og evnen til at bruge det, så det passer i forskellige situationer, øger barnets mulighed for at blive forstået. En tidlig og god stimulering af børns ordforråd og forståelse af begreber og regler, der gælder for det talte sprog, er derfor en vigtig del af dagtilbuddet.

Med sproglig udvikling menes både talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog. Pædagogiske læreplaner og sprogvurderingerne:

Arbejdet med børns sproglige udvikling kan bl.a. tage afsæt i den sprogvurdering af treårige børn i dagtilbud, der foretages når barnet skønnes at have behov for sprogstimulering.

Med afsæt i bl.a. sprogvurderingerne kan der ske en yderligere konkretisering af det pædagogiske arbejde med sproget i dagtilbud.

- **Krop & bevægelse**

Børn udvikler i barndommen grundlæggende motoriske evner, det styrker deres forudsætninger for at udvikle sig. Dagtilbud skal bidrage til at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed. Dagtilbuddet anvender naturen og nærmiljøet som muligheder for fysiske udfoldelser og udfordringer.

Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger, udvikles børnenes færdigheder og vaner. de får erfaringer i, hvad det betyder at koble f. eks. det talte sprog og kropssproget, og de udvikler herigennem også respekt for andres udtryk og reaktioner.

- **Naturen og naturfænomener**

Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling.

Naturen giver rum for oplevelser og aktiviteter på alle årstider og i alt slags vejr. Temaet skal bidrage til at gøre børn bekendt med og give dem forståelse for planter, dyr, årstider og vejr. Børnene kan få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente viden om naturfænomener og sammenhænge. Inddragelse af naturen kan danne grundlaget for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø.

- **Kulturelle udtryksformer og værdier**

Dagtilbud skal give børn mulighed for at opleve kunst og kultur og for selv at udtrykke sig æstetisk.

Kulturen er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er igennem mødet med andre og det anderledes, at man definerer sit eget kulturelle ståsted og genkender egne kulturelle rødder. Mødet med andre udtryksformer giver børn kendskab til, at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være forskellige.

Den pædagogiske læreplan for dagplejen Syd/Øst

Indledning:

Dagplejen Syd/Øst strækker sig fra Oure i øst til Lundby på Tåsinge i syd.

Der arbejder pt. 75 dagplejere og 5 ledere i organisationen. Alle dagplejer er en del af en dagplejegruppe. Der afholdes løbende formiddags- og heldagslegestue i grupperne.

Læreplanen for Dagplejen Syd/Øst beskriver hvordan personalet arbejder med, at omsætter "Den pædagogiske læreplan på dagtilbudsområdet 2014 - 2016" og "Mission og fælles referenceramme" for dagtilbud i Svendborg Kommune.

Social inklusion. Det er en helt grundlæggende opgave i Dagplejen Syd/Øst, at arbejde med social inklusion. Børnene kommer fra mange forskellige sociale, kulturelle og etniske baggrunde. Dertil skal lægges den store forskel der er på børnene på tværs af alder, i forhold til sprog, motorik, kognition og emotion. En af de væsentligste opgaver i det pædagogiske arbejde bliver derfor, at støtte barnet i at blive en del af gruppen. Dette lykkes når barnet udvikler redskaber og kompetencer til at træde ind i fællesskabet men også ved, at gruppen udvikler redskaber og kompetencer til at tage i mod det enkelte barn.

Det er derfor en altid eksisterende opgave, at støtte barnet og gruppen i, at finde nye veje i fællesskabet. Som en del af arbejdet med social inklusion er det vigtigt, at vi giver børnene medansvar, medbestemmelse i fællesskabet og inddrage dem i de daglige gøremål.

Legen er et væsentligt redskab for barnet til at begribe, forstå og bearbejde verdenen. Gennem legen udvikler barnet redskaber og kompetencer til at deltage i fællesskabet. Som medarbejdere skal vi være respektfulde over for legens betydning for barnet og for de spor barnet viser os gennem legen. Vi skal på den ene side samle sporene op og bygge videre på de interesseområder barnet har og på den anden side skubbe til barnets opmærksomhedsfelt med nye aktiviteter og ideer.

Faglig refleksion er et nødvendigt redskab for personalet til hele tiden, at finde nye veje i det pædagogiske arbejde. Ved begrebet faglig refleksion forstås det, at vi bevæger os rundt om barnet eller gruppen af børn og bevidst vælger forskellige perspektiver når vi skal se på udfordringerne og finde løsninger.

Faglig refleksion kan foregå alene eller sammen med en eller flere kollegaer.

Den refleksive praksis kræver, at medarbejderen er i stand til at skifte perspektiv, distancere sig fra egne holdninger og vælge, at se situationen med børnenes, forældrenes eller øvrige involveredes øjne.

Som metoder til denne praksis er vi gennem projekt TAG blevet præsenteret for kollegial sparring og systemisk baserede cirkulære spørgsmål som blandt andet kan anvendes i forbindelse med praksisfortællinger.

Til planlægning af det didaktiske arbejdede anvendes refleksionsspørgsmålene: hvad, hvorfor og hvordan! Hvad vil vi? Hvorfor vil vi det? Hvordan vil vi gøre det?

En fælles didaktisk model for hele dagtilbudsområder er pt. under udarbejdelse.

Børnemiljø: Ifølge dagtilbudsloven skal det i den pædagogiske læreplan fremgå, hvordan vi arbejder med et godt børnemiljø på det fysiske, psykiske og æstetiske område.

Arbejdet med børnemiljø i Dagplejen Syd/Øst er integreret i læreplanstemaerne og evaluering af børnemiljø vil følge den evalueringspraksis, der er beskrevet under de enkelte læreplans SMTTER.

Æstetik: Når vi indretter vores læringsrum og læringsmiljøer, tager vi udgangspunkt i børnegruppen og deres behov og den pædagogiske praksis det skal indgå i. Vi skal sørge for at omgivelserne fremstår velholdte og rummene er indbydende at være i.

For både dagplejehjemmet og legestuen gælder det endvidere at:

- Børnene skal kunne gemme og opbevare egne ting og fremstillinger, der har betydning for dem.
- Rummene skal være indrettet til leg i hele dagplejens åbningstid.

- Rummene er indrettet i børnehøjde og understøtter børnenes eget initiativ.
- Rummene giver mulighed for forskelligartede udviklings- og læringsmuligheder.
- Der skal forefindes et bredt udvalg af legetøj/ materialer inden for forskellige interesseområder og sværhedsgrader.
- Der skal være fleksibilitet i indretningen, så rummene kan tilpasses forskellige aktiviteter og lege.

Den pædagogiske læreplan for dagplejen Syd/Øst

Evalueringen af den pædagogiske læreplan 2012 - 2014 for Dagplejen Syd/Øst er udarbejdet særskilt og er derfor ikke medtaget i denne læreplan. Evalueringen kan findes på hjemmesiden for Dagplejen Syd/Øst.

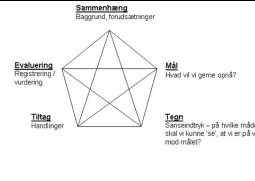
Tiltagen i SMTTErne i læreplanen 2014 – 2016 er formuleret som overskrifter på temaer, projekter eller aktiviteter. Alle dagplejegrupper har formuleret individuelle tiltag for temaerne Kulturelle udtryksformer, Krop og bevægelse, Sproglig udvikling og Natur og Naturfænomener. For temaerne Alsidig personlig udvikling og Sociale kompetencer er tiltagene fælles for hele Dagplejen Syd/Øst. Tiltagene skal efterfølgende sættes ind i et årshjul for den enkelte dagplejegruppe. Årshjulet vil blive gjort tilgængelig for forældrene.

På vegne af ledelsen i Dagplejen Syd/Øst

Ole Christian Lund
Dagtilbudsleder

<p>Sammenhæng Baggrund, forudsætninger</p> <p>Mål Hvad vil vi gerne opnå?</p> <p>Tegn Sansendetryk – på hvilke måder skal vi kunne se, at vi er på vej mod målet?</p> <p>Tiltag Handlinger</p> <p>Evaluering Følgende / vurdering</p>	<p>Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016</p> <p>SMTTE på: <u>Kulturelle udtryksformer</u></p>	<p>Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: <u>Dagplejen Syd/Øst</u></p> <p>Dato: 31.8.2014</p>
<p>Sammenhæng Baggrund, forudsætninger</p>	<p>Vejledningens beskrivelse af teamet: Dagtilbud skal give børn mulighed for at opleve kunst og kultur og for selv at udtrykke sig æstetisk. Kulturen er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er igennem mødet med andre og det anderledes, at man definerer sit eget kulturelle ståsted og genkender egne kulturelle rødder. Mødet med andre udtryksformer giver børn kendskab til, at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være forskellige.</p> <p>Dagplejens sammenhæng: Barnets første møde med kulturelle udtryksformer og værdier er i familien. Familiens værdier og kulturelle udtryksformer er fundamentet. Det er den nære sammenhæng, der er det lille barns fundament. Det er de voksnes ansvar, at italesætte værdierne og at skabe rum for at kunne guide barnet til mødet med det anderledes. Dagplejen er ofte barnets første møde med en anden kultur. Dagplejerens pædagogiske indsats er, at møde barnet der, hvor det er, og tilpasse mødet med andre og det anderledes.</p>	
<p>Mål Hvad vil vi gerne opnå?</p>	<p>Mål for læringsmiljøerne – hvad skal de læringsmiljøer som minimum bestå af, når de skal udfordre børnenes læring.</p> <p>Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnets baggrund og kultur trækkes ind som en aktiv del af det pædagogiske arbejde. • Barnet præsenteres for forskellige medier (IT, bøger, etc.), materialer, udtryksformer og værdier. • Barnet præsenteres for nærmiljøet (Skole, bhv., bibliotek, forskellige erhverv, etc.) • Barnet oplever brugen af traditioner og ritualer som en del af fællesskab og samvær 	
<p>Tegn Sansendetryk Konkretisering af målene</p>	<p>Hvilke konkrete tegn på børnenes læring vil vi gerne se indenfor temaet</p> <p>For 0-2 årige:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børnene gemmer og opbevarer egne ting og fremstillinger, der har betydning for dem. • Børnene kan selv nå- og anvender på eget initiativ, et bredt udvalg af legetøj og materialer. • Børnene leger købmand, skole, bonde, tankstation, etc. • Børnene medbringer egne ting i dagplejen og bruger dem aktivt i leg og aktiviteter. • Børnene tager initiativer der viser forståelse og genkendelse af traditioner og ritualer. 	
<p>Tiltag Handlinger</p>	<p>Udarbejdes af PTL og medarbejdere. For 0-2 årige:</p> <p>Skårup og Oure/Vejstrup:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi giver børnene kendskab til traditionel dansk kultur ved at planlægge en tur i skoven og efterfølgende arbejde med årstidens træ. (Vinter, forår, sommer og efterår.) • Vi besøger den børnehave, som barnet skal gå i, så overgang fra dagpleje til børnehave bliver et genkendeligt sted for barnet. Skaber relationer fra barnet til den voksne i børnehaven. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Vi synger og leger sanglege med børnene, der relaterer til de forskellige danske traditioner. (jul, påske, fastelavn osv.) <p>Østre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mig og min familie. • Gøre højtider, traditioner og årstider synlige. • Synge, danse, rim og remser, sanglege, læse bøger. <p>Byen/Vestre og Kogtved</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fejre fastelavn, påske, sommerafslutning, jul, bondegårdsbesøg • Så karse til påskefrokost, sommerafslutning med indhold, juleaktiviteter, lære om dyr og hvad der kommer fra bondegården • Tegne og male, læse bøger og bruge Ipad <p>Hømarken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprogkuffert – indeholder ting der passer til rim og remser /til en historie/sange • De spændende ting børnene finder på gåture bruges i kreative aktiviteter • Brobygning mellem hjem og dagpleje - Billeder fra børnenes hjem bruges i forskellige sammenhæng i dagplejen – eks. til ophæng, lamineres <p>Thurø</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad spiser dyr? • Tema omkring fisk – fra vand til bord. • Tema om traditionen Halloween <p>Sundhøj Lundby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Besøg i nærmiljøet---biblioteket—plejehjemmet • Året traditioner— • Familiebilleder hænges i børnehøjde • Samling hver dag Dagplejens sangbog--skabe genkendelighed og struktur i barnets dagligdag.Fællesskab og samvær. Naturen inddrages --- brug af aktiviteter
Evaluering	Læringsmiljøvurderingen 2015

	<p>Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016</p> <p>SMTTE på: <u> Sproglig udvikling </u></p>	<p>Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: <u> Dagplejen Syd/Øst </u></p> <p>Dato: 31.8.2014</p>
<p>Sammenhæng Baggrund, forudsætninger</p>	<p>Vejledningens beskrivelse af teamet: Et varieret sprog og evnen til at bruge det, så det passer i forskellige situationer, øger barnets mulighed for at blive forstået. En tidlig og god stimulering af børns ordforråd og forståelse af begreber og regler, der gælder for det talte sprog, er derfor en vigtig del af dagtilbuddet. Med sproglig udvikling menes både talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog. Pædagogiske læreplaner og sprogvurderingerne: Arbejdet med børns sproglige udvikling kan bl.a. tage afsæt i den sprogvurdering af treårige børn i dagtilbud, der foretages når barnet skønnes at have behov for sprogstimulering. Med afsæt i bl.a. sprogvurderingerne kan der ske en yderligere</p>	

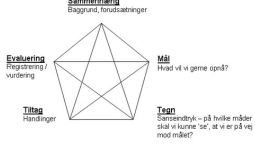
	<p>konkretisering af det pædagogiske arbejde med sproget i dagtilbud.</p> <p>Dagplejens sammenhæng: Sprog er et sammensat kommunikationssystem med mange udtryksformer. Det er en kombination af kropssprog, mimik, lyde, tegn, det verbale og det indre sprog. Sprog er et middel til at udvikle tænkning og muligheden for at udføre bevidste handlinger og forstå sammenhænge. Sprog er midlet til at indgå i relationer. Sproget er et nødvendigt element i: at være og at blive.</p>
<p>Mål Hvad vil vi gerne opnå?</p>	<p>Mål for læringsmiljøerne – hvad skal de læringsmiljøer som minimum bestå af, når de skal udfordre børnenes læring.</p> <p>Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medarbejderne kommunikerer anerkendende med barnet i stedet for at tale til barnet. • Medarbejderen er sprogligt aktiv og anvender sproglige aktiviteter sammen med børnene. • Der er materialer i legestuen og hjemmet der understøtter den sproglige udvikling (IT., bøger. Sprogpakken, spil, etc.) • Der ydes ekstra sproglig støtte i hverdagen til de børn der har brug for det. (TRAS anvendes til at understøtte denne indsats)
<p>Tegn Sanseindtryk Konkretisering af målene</p>	<p>Hvilke konkrete tegn på børnenes læring vil vi gerne se indenfor temaet</p> <p>For 0-2 årige:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børnene vælger og bruger aktivt materiale og legetøj som sproglige redskaber. • Børnene kontakter aktivt en voksen, når de ikke selv kan løse konflikter • Barnet kan selv gøre opmærksom på behov og ønsker. • Barnet kan give tydelig udtryk for sine følelser
<p>Tiltag Handlinger</p>	<p>Udarbejdes af PTL og medarbejdere.</p> <p>For 0-2 årige:</p> <p>Skårup og Oure/Vejstrup</p> <ul style="list-style-type: none"> • I vores årshjul – Juli, august og sept, arbejder vi med sprog, sang og musik. Efterfølgende vil vi arbejde med sang og musik i legestuen, via musikpædagog. • TRAS skal indgå som et naturligt tiltag fremadrettet, hos børn med sproglige udfordringer. • Vi bruger IT, foto/billeder, og andre professionelle redskaber, som understøtter den sproglige udvikling. <p>Østre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sang- musik • Rim og remser • Puslespil-billedlotteri <p>Byen/Vestre og Kogtved</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbejde med sprogkufferten • Højtlesning med snak om billederne i bogen • Sanglege med fagter til <p>Hømarken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprogkuffert – indeholder ting der passer til rim og remser /til en historie/sange • De spændende ting børnene finder på gåture bruges i kreative aktiviteter - • Brobygning mellem hjem og dagpleje - Billeder fra børnenes hjem

	<p>bruges i forskellige sammenhæng i dagplejen – eks. til ophæng, lamineres</p> <p>Thurø</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mundmotoriske lege • Rim og remser • Sprogkuffert – hvor bl.a. spil, bøger, cd indgår i læringen og sprogstimuleringen <p>Sundhøj Lundby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sætte ord på det vi ser og oplever i vores fælles hverdag. • Syngte sange med og uden fakker –både hjemme i dagplejen og ude .(plejehjemmet-) • Rim og remser • Læse i billede bøger –sætte ord på små handlinger • Temaer om årstider---fortalt igennem bøger m.m
E valuering	Læringsmiljøvurderingen 2015

<p>Sammenhæng Baggrund, forudsætninger</p> <p>Mål Hvad vil vi gerne opnå?</p> <p>Tilbag Håndlinger</p> <p>Team Samarbejde – på hvilke måder skal vi kunne se, at vi er på vej mod målet?</p>	<p>Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016</p> <p>SMTTE på: <u> Krop og bevægelser </u></p>	<p>Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: <u> Dagplejen Syd/Øst </u></p> <p>Dato: 31.8.2014</p>
<p>Sammenhæng Baggrund, forudsætninger</p>	<p>Vejledningens beskrivelse af teamet: Børn udvikler i barndommen grundlæggende motoriske evner, det styrker deres forudsætninger for at udvikle sig. Dagtilbud skal bidrage til at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed. Dagtilbuddet anvender naturen og nærmiljøet som muligheder for fysiske udfoldelser og udfordringer. Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger, udvikles børnenes færdigheder og vaner. de får erfaringer i, hvad det betyder at koble f. eks. det talte sprog og kropssproget, og de udvikler herigennem også respekt for andres udtryk og reaktioner. Dagplejens sammenhæng: Det kropslige handler om kropsforståelse og motorisk kompetence. Det handler også om sanselighed og sociale læreprocesser. En sådan forståelse tager udgangspunkt i viden om, at det er igennem kroppen barnet sanser og erfarer. Barnet oplever kropsfornemmelse og her igennem udvikles kropsbevidsthed. Børn lærer, når de leger. Legen tillægges værdi for barnet, derfor er legen koblet til læringsbegrebet. Dagplejepædagogikken er, at se muligheder for at støtte, stimulere og udfordre barnet i det nære. At se det store i det små (og omvendt). Kravle op på puden 100 gange, er læring. Vi tager udgangspunkt i Svendborg Kommunes Bevægepolitik. "Krop" handler også om ernæring – det brændstof barnet skal have fyldt på for at kunne trives og udvikles. Vi tager udgangspunkt i Svendborg Kommunes Mad og Måltids politik.</p>	
<p>Mål Hvad vil vi gerne opnå?</p>	<p>Mål for læringsmiljøerne – hvad skal de læringsmiljøer som minimum bestå af, når de skal udfordre børnenes læring.</p> <p>Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rummene og beskæftigelsesmaterialer i legestuen og hjemmet er udfordrende og understøtter den motoriske udvikling. • Medarbejderen igangsætter og deltager aktivt i de motoriske aktiviteter ude og inde. 	

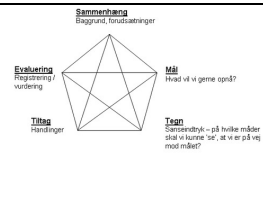
	<ul style="list-style-type: none"> • Barnet skal opmuntres til at blive selvhjulpent og inddrages i daglige gøremål. • Aktiviteterne udfordrer labyrintsansen, følesansen, kinæstesisansen, smagssansen, synssansen, høresansen, lugtesansen og vestibulærsansen.
<p>Tegn Sanseindtryk Konkretisering af målene</p>	<p>Hvilke konkrete tegn på børnenes læring vil vi gerne se indenfor temaet</p> <p>For 0-2 årige:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børnene udviser initiativ og spontanitet i forhold til motorisk udfoldelse og har lyst til at udfordre grænser ude og inde. • Børnene inddrager hinanden og den voksne i aktiviteterne. • Børnene viser selv initiativ til deltagelse i daglige gøremål. • Børnene udviser glæde og nysgerrighed i forhold til fremstilling og indtagelse af mad og drikke.
<p>Tiltag Handlinger</p>	<p>Udarbejdes af PTL og medarbejdere.</p> <p>For 0-2 årige:</p> <p>Skårup og Oure/Vejstrup</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motoriklege: Rullepølse, Tov leg (balance el. tovtrækning), Motorikbold og Faldskærmsleg. • Motorikbane: Barnet går gennem en bane af skumpuder som det kravler op på og hoppe ned, og barnet kravler igennem nogle rør. • Sansebane i bare tæer. Gå på et gulvtæppe med vat i den ene ende, pude med sand og en balje med vand. • Sangleg: Jeg gik mig over sø og land. (krybe, kravle, hoppe, dreje, trille) Vi er alle sammen vilde (Elastikbånd med bjælder) <p>Østre</p> <ul style="list-style-type: none"> • En tur i skoven og strand, hvor vi bruger naturen. så som bakker, huler, gerne sten m.m. • Motorik bane, både inde og ude • Sange lege, musik og dans. • Bolde, balloner og risposer <p>Byen/Vestre og Kogtved</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skovture med redskaber der inspirerer til aktiviteter • Motorikbaner i forskellige sværhedsgrader ude/inde • Leg/løbe med sæbebobler/ bevægelser til sang og musik • Sund mad – fuldkorn, årstidens grønt, hvad kan spises i skoven! <p>Hømarken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi laver mad – varm/smør selv • Vi bygger en drage, vi skal have med ud i naturen • Stimulere børnenes sanser ved aktiviteter med tæpper/lagner • Kend din krop - her ligger jeg, en aftegning af børnenes kroppe <p>Thurø</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leg og bevægelse, naturlig del af hverdagen – fra 3-9 måneder • Leg og bevægelse, naturlig del af hverdagen – fra 9-12 måneder • Grundlæggende bevægelsesformer for 3-9 måneder • Grundlæggende bevægelsesformer for 9-12 måneder <p>Sundhøj Lundby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sanslege—sang og musik med bevægelse både inde og ude • Kropsbevidsthed—af og påklædning-børnene hjælper hinanden-motorikken trænes. • Redskaber –sansekufferter---gymnastikbolde—skumbolde-m.m • Redskaber –ude –legepladsen med gynger /vipper m.m

	<ul style="list-style-type: none"> • Brug naturen som den er året rundt—
Evaluering	Læringsmiljøvurderingen 2015

 <p>Sammenhæng Baggrund, forudsætninger</p> <p>Evaluering Baggrundsvurdering</p> <p>Mål Hvad vil vi gerne opnå?</p> <p>Tegn Sænkmarksbelysning – på hvilke måder skal vi kunne se, at vi er på vej mod målet?</p> <p>Tiltag Handlinger</p>	<p>Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016</p> <p>SMTTE på: <u>Natur og naturfænomener</u></p>	<p>Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: <u>Dagplejen Syd/Øst</u></p> <p>Dato: 31.8.2014</p>
<p>Sammenhæng Baggrund, forudsætninger</p>	<p>Vejledningens beskrivelse af teamet: Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. Naturen giver rum for oplevelser og aktiviteter på alle årstider og i alt slags vejr. Temaet skal bidrage til at gøre børn bekendt med og give dem forståelse for planter, dyr, årstider og vejr. Børnene kan få vigtige erfaringer, eksperimenter og hente viden om naturfænomener og sammenhænge. Inddragelse af naturen kan danne grundlaget for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø.</p> <p>Dagplejens sammenhæng: Barnet har ikke den voksnes erfaringer, viden og begrebsverden. Når barnet undersøger omverden forstår det sammenhængen. Barnet udforsker verden med et åbent sind, for at blive klogere på verden og på sig selv. Udelivet er et sted, hvor barnet kan lære at gå på opdagelse. Oplevelserne er lige uden for huset. Store nye oplevelser for små børn er i det nære miljø, som skal udfordres og udforskes. Barnet oplever det store i det små. Barnet lærer, at have respekt for naturen og lærer sammenhængen mellem natur og ressourcer. Det lærer: At jeg er levende og gror, det gør planter og dyr også. Jeg skal passe på ressourcerne - det er en del af dagplejepædagogikken – fx at lære at slukke lyset, ikke at træde på bænkebideren, ikke at smide mad ud.</p>	
<p>Mål Hvad vil vi gerne opnå?</p>	<p>Mål for læringsmiljøerne – hvad skal de læringsmiljøer som minimum bestå af, når de skal udfordrer børnenes læring.</p> <p>Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dagplejeren sætter ord på de naturfænomener der opleves i hverdagen. • De 4 årstider inddrages i aktiviteterne • Dagplejeren laver eksperimenter sammen med børnene og understøtter forståelsen af sammenhænge i naturen (IT, bøger, billeder, materiale fra Grønne Spirer, etc.) • Børnene præsenteres for jord, sand, vand, blade, kryb, kulde, varme etc. 	
<p>Tegn Sansindtryk Konkretisering af målene</p>	<p>Hvilke konkrete tegn på børnenes læring vil vi gerne se indenfor temaet</p> <p>For 0-2 årige:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børnene udviser initiativ og spontanitet i forhold til naturen. • Børnene inddrager hinanden og den voksne i deres opdagelser. • Børnene udviser glæde og nysgerrighed i forhold til naturen. • Børnene udtrykker forståelse for sammenhænge i naturen. 	
<p>Tiltag Handlinger</p>	<p>Udarbejdes af PTL og medarbejdere. For 0-2 årige: Skårup og Oure/Vejstrup</p>	

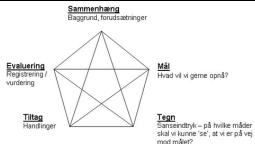

	<ul style="list-style-type: none"> • Dagplejen lærer børnene om "fra jord til bord". Sår og planter og høster. Samler bær og frugter i naturen, og bruger det i børnenes mad. • Vi går på bondegårdsbesøg, og børnene ser dyrene på tæt hold. • Vi tager på strandtur • Samler ting fra naturen og bruger det til at lave kreative ting med børnene, i det omfang at børnegruppen er i stand til det. <p>Østre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Høstfest • Indsamling af materialer, frugt bær og bearbejde dem. • Kreativ brug af naturens materialer • Dyr i vores hverdag <p>Byen/Vestre og Kogtved</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruge naturen/haven • Udvikle motorik i naturen – bakker, træer, sand. • Udvikler de sociale kompetencer – fælles om at finde insekter og kryb, synge sange om dem, læse om dem. • Fra jord til bord – hvad kan vi finde i egen have/naturen. <p>Hømarken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fra hav til bord • Lege i naturen • Plantekasser i legestuen • Vi bruger vores beundringskasse, viderestudere hvad vi har fundet evt. via pc, dokumentere via billeder etc. <p>Thurø</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dyr i naturen • Lave kreative ting af naturens materialer • Tingfinderkuvert – hvad finder vi naturen! • Skovaktivitet – byg en hule, en base der skal besøges over en periode og hvor der sættes fokus på bl.a. fra jord til bord <p>Sundhøj Lundby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gå på opdagelse i naturen – Finde kryb/insekter-snegle m.m • Pluk af naturen –smag –bær –lave syltetøj—smoothies m.m • Lave snemand –lave huler af grene og blade • Samle ind fra naturen til at skabe aktiviteter så det bliver et forløb • Passe på naturen og de små " insekter" • Plant frø
Evaluering	Læringsmiljøvurderingen 2015

	<p>Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016</p> <p>SMTTE på: <u> Alsidig personlig udvikling </u></p>	<p>Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: <u> Dagplejen Syd/Øst </u></p> <p>Dato: 31.8.2014</p>
Sammenhæng Baggrund, forudsætninger	<p>Vejledningens beskrivelse af teamet: Børns personlige udvikling sker bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer, der er beskyttet af fællesskab, skal de også lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå</p>	

	<p>med andre – både børn og voksne. Det er vigtigt, at børn får mulighed for at få et stadigt mere nuanceret kendskab til både sig selv og andre. At føle sig genkendt og husket af andre, både som det barn der startede i dagtilbuddet og den person, det udviklede sig til, giver børn kontinuitet og tryghed.</p> <p>Alsidig personlig udvikling og børnemiljø: Temaet har flere snitflader til det fysiske, det psykiske og det æstetiske børnemiljø. Derfor arbejdes der med disse temaer i sammenhæng, så begge dele danner grundlag for tilrettelæggelsen af den pædagogiske indsats i forhold til både børnenes alsidige og personlige udvikling og dagtilbuddets børnemiljø.</p> <p>Dagplejens sammenhæng: I dagplejepædagogikken er udgangspunktet, at udvikling og læring sker relationelt. Udvikling og læring sker over tid i et forhold mellem barnet og omverdenen. Omverdenen skal forstås relationelt – mor, far, familie og omverden. Dagplejen er også det lille barns omverden. Barnet lærer i en udvikling, hvor dets erfaring hjemmefra skal tilkobles det anderledes i dagplejen. Den voksne omsorgsperson skal guide barnet til at mestre relationer – at forene verdnerne. Dette fordrer relationskompetente voksne, hvis forståelsesramme har udgangspunkt i tryghed, tillid og tilknytning (jf. Daniel Stern). Voksne som sætter sig selv i spil. Når barnet har oplevet, gennemlevet og lært, at de omsorgspersoner er der for dem i alle situationer, er de parate til at indgå i kontekster med andre mennesker.</p>
<p>Mål Hvad vil vi gerne opnå?</p>	<p>Mål for læringsmiljøerne – hvad skal de læringsmiljøer som minimum bestå af, når de skal udfordre børnenes læring.</p> <p>Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medarbejderen tager barnets perspektiv når der reageres på barnets adfærd og handlinger. • Medarbejderen kommunikerer anerkendende med barnet i stedet for at tale til barnet. • Medarbejderen skrider ind i handling eller efterfølgende dialog, hvis en kollegas handling ekskluderer og udstiller et barn overfor andre børn • Medarbejderen inddrager forældrene i det inkluderende arbejde.
<p>Tegn Sanseindtryk Konkretisering af målene</p>	<p>Hvilke konkrete tegn på børnenes læring vil vi gerne se indenfor temaet</p> <p>For 0-2 årige:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet viser at det føler sig set og forstået • Barnet opsøger og tager imod trøst • Barnet viser stolthed over egne præstationer • Barnet viser glæde over andres opmærksomhed og deltagelse • Barnet giver tydelig udtryk for sine følelser
<p>Tiltag Handlinger</p>	<p>Udarbejdes af PTL og medarbejdere. For 0-2 årige:</p> <p>Fælles</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medarbejderne indgår i åben dialog med forældrene om hvordan vi på bedste vis begriber barnet. Herigennem skabes en større indsigt i hvert enkelt barns baggrund/familie relation. • Medarbejderen skal støtte og guide barnet videre i zonen for nærmeste udvikling. Vi hjælper hinanden med at spotte zonen, at være anerkendende over for barnet og med at bekræfte barnet i tale og kropssprog.

	<ul style="list-style-type: none"> • Holde forældrekomssammen, hvor vi italesætter hvad vi PT. Arbejder med og hvilke emner/projekter vi fremadrettet skal arbejde med. Hele tiden være i dialog med forældregruppen, om vores inkluderende arbejde.
E valuering	Læringsmiljøvurderingen 2015

	<p>Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016</p> <p>SMTTE på: <u>Sociale kompetencer</u></p>	<p>Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: <u>Dagplejen Syd/Øst</u></p> <p>Dato: 31.8.2014</p>
<p>Sammenhæng Baggrund, forudsætninger</p>	<p>Vejledningens beskrivelse af teamet: Sociale kompetencer handler om at kunne indgå positivt med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer i forskellige situationer. Disse kompetencer udtrykkes og tilegnes af børn i samspil med hinanden og voksne. Sociale kompetencer og børnemiljø: Også ved dette læreplanstema er der flere snitflader til det fysiske, det psykiske og det æstetiske børnemiljø. Derfor kan der også her arbejdes ud fra, at temaerne supplerer hinanden, og kan danne grundlag for tilrettelæggelsen af den pædagogiske indsats i forhold til børnegruppens og det enkelte barns sociale kompetencer.</p> <p>Dagplejens sammenhæng: Sociale kompetencer forstås som et kontekstuel og relationelt begreb, dvs. at vægten er lagt på sammenhænge. Sammenhænge mellem barnet og dets omverden. Omverden defineres også kontekstuel og relationelt. Mor og far og barnets nære omverden. Dagplejen er også det lille barns omverden. Dagplejen er også det lille barns omverden. Barnet lærer i en relation, hvor dets erfaringer hjemmefra kan kobles det anderledes i dagplejen. Den voksne omsorgsperson skal guide barnet til at mestre relationerne i omverdenen. Dette fordrer relationskompetente voksne, hvis forståelsesramme har udgangspunkt i tryghed, tillid og tilknytning (jf. Daniel Stern). Barnet bliver mødt med anerkendelse på sin personlighed, hvorved der udvikles et relationelt tilhørsforhold mellem mennesker. Gennem samvær, samspil og samforståelse (jf. Daniel Stern) lærer barnet de fælles koder for adfærd og senere det fælles sprog. Den adfærd, hvormed de voksne agerer og sætter sig selv i spil, bliver grundlaget for barnets sociale læring.</p>	
<p>Mål Hvad vil vi gerne opnå?</p>	<p>Mål for læringsmiljøerne – hvad skal de læringsmiljøer som minimum bestå af, når de skal udfordre børnenes læring.</p> <p>Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medarbejderen løser konflikter mellem børnene med positiv guidning frem for forbud og irettesættelser. • Medarbejderen tilrettelægger nye deltagelsesmuligheder for børn der ekskluderes af andre børn i samvær og leg. • Medarbejderen understøtter allerede etablerede fællesskaber i at åbne og inkludere andre børn. • Medarbejderen arbejder målrettet med udvikling af børnenes fællesskaber. 	
<p>Tegn</p>	<p>Hvilke konkrete tegn på børnenes læring vil vi gerne se indenfor temaet</p>	

Sanseindtryk Konkretisering af målene	<p>For 0-2 årige:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet udviser opmærksomhed i forhold til andre børns deltagelse i leg og aktiviteter. • Voksen guidning i konflikter virker. • De ældste børn forsøger at spejle elementer fra voksenguidningen i egen konflikthåndtering. • Børnene tager selv initiativ til at lege med hinanden på tværs af alder og udviklingsniveau • De ældste børn sætter ord på hinandens følelser (Ked, vred, glad osv.) og viser empati gennem kropssprog og handlinger.
Tiltag Handlinger	<p>Udarbejdes af PTL og medarbejdere.</p> <p>For 0-2 årige:</p> <p>Fælles</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vente på tur. Eks. rutsjebaneleg • Sanglege (At være den del af et fællesskab) • Borddækning og hjælpe til i køkkenet. Række ting til hinanden ved bordet (Understøtter fællesskabet samt oplevelsen af at være særlig udvalgt.)
Evaluering	<p>Læringsmiljøvurderingen 2015</p>

Bilag 1

SMTTE-model:

